

04.11.2015

Kaj/15

§ 284

Detaljplan och detaljplaneändring för en kollektivtrafikled till Kronbergsstranden (nr 12305)

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Framställning

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag godkänna detaljplan för rekreations-, vatten- och gatuområden i 19 stadsdelen (Blåbärslandet–Högholmen), vattenområde i 42 stadsdelen (Brändö) och park-, närrekreations-, vatten- och gatuområden i 49 stadsdelen (Degerö), likaså detaljplaneändring för vatten- och hamnområden i 10 stadsdelen (Sörnäs) och djurgårds- och vattenområden i 19 stadsdelen (Blåbärslandet–Högholmen) enligt ritning nr 12305, daterad 4.11.2014 och ändrad 12.5.2015, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Behandling

Efter att diskussion hade förts i ärendet, konstaterade ordföranden att det under diskussionen hade framställts ett understött förslag, vars godkännande hade inneburit att behandlingen av ärendet avbryts. Ordföranden uppmanade därför de följande talarna att inskränka sina yttranden till frågan om återremiss av ärendet till stadsstyrelsen.

Efter att ha förklarat diskussionen om återremiss avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att ledamoten Björn Månsson understödd av ledamoten Yrjö Hakanen under diskussionen hade föreslagit att stadsfullmäktige skulle besluta återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning så att kollektivtrafiklösningen för Kronbergsstranden baserar sig på andra hållbara och ekonomiska alternativ (till exempel förbindelsefartygstrafik och en snabbspårväg till Hertonäs) än en brolösning.

Redogörelsen befanns vara riktig.

5 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som vill fortsätta behandlingen av ärendet röstar ja; vinner nej, har ledamoten Björn Månssons förslag om återremiss godkänts.

JA-förslag: Fortsättning

NEJ-förslag: Återremitteras för ny beredning så att

kollektivtrafiklösningen för Kronbergsstranden baserar sig på andra

hållbara och ekonomiska alternativ (till exempel förbindelsefartygstrafik och en snabbspårväg till Herttonäs) än en brolösning.

Ja-röster: 59

Zahra Abdulla, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Veronika Honkasalo, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Otto Lehtipuu, Eija Loukoila, Jape Lovén, Pekka Majuri, Hanna Mithiku, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Riitta Skoglund, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Nej-röster: 14

Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Seppo Kanerva, Harri Lindell, Björn Månsson, Jan D Oker-Blom, Mika Raatikainen, Heini Röyskö, Päivi Storgård, Pertti Villo

Frånvarande: 12

Eero Heinäluoma, Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Timo Laaninen, Lasse Männistö, Osku Pajamäki, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Leo Stranius, Pilvi Torsti, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa

Stadsfullmäktige hade beslutat fortsätta behandlingen av ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katri Erroll, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12305 kartta, päivätty 4.11.2014, muutettu 12.5.2015
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12305 selostus, päivätty 4.11.2014, muutettu 12.5.2015, päivitetty Kslk:n 12.5.2015 päätöksen mukaiseksi
- 3 Havainnekuva, 12.5.2015
- 4 Vuorovaikutusraportti 4.11.2014 liitteineen, täydennetty 12.5.2015
- 5 Tehdyt muutokset
- 6 Tilastotiedot

04.11.2015

Kaj/15

- 7 Kruunusillat -hankkeen esite
8 Osa päätöshistoriaa, Internet-versio

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av
generalplan_detaljplan_byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Museovirasto,
kulttuuriympäristön suojelu

Liikennevirasto

Helen Oy

Helen Sähköverkko Oy

Helsingin Satama Oy

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Bilaga 6

Bilaga 7

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen

04.11.2015

Kaj/15

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut-
kuntayhtymä/Vesihuolto

Muistutuksen tekijä

hyväksyminen
Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen
Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Detaljplanen bidrar till att skapa förutsättningar för en kollektivtrafikled mellan Kronbergsstranden och centrum. Målet med projektet Kronbroarna är en smidig, konkurrenskraftig och trivsamt kollektivtrafikled till det växande Degerö. Detaljplanen möjliggör första etappen i projektet, broar på avsnittet Fiskehamnen–Högholmen–Kronbergsstranden. Den innebär att den havsnära rekreativmiljön kan bli större och att ett nytt sammanhängande strandstråk kan byggas i östra innerstaden. Den möjliggör en snedkabelbro med en enda pylon. En sådan bro ingår i det vinnande bidraget i planeringstävlingen för Kronbroarna.

Föredragandens motiveringar

Bakgrund

Projektet Kronbroarna går ut på att de havsnära stadsdelarna i östra ska förbindas med innerstaden. Det omfattar såväl en spårväg mellan centrum och Degerö som banor för gång- och cykeltrafik. Leden hör till stomsystemet inom spårvägstrafiken och till nätet av cykelbanor. Projektet påverkar kollektivtrafiksystemet i hela huvudstadsregionen.

De nya spårvagnslinjer som projektet för med sig är den tätt trafikerade stomlinjen Järnvägsstationen–Uppby och linjen Trekanten–Håkansvik, vilken är en kompletterande linje till Kronbergsstranden. Beslut har ännu inte fattats om vilka av de alternativa sträckningarna för spårvägen i centrumändan och i Uppbyändan som ska väljas. Enligt prognoserna kommer ca 30 000 personer per dygn att åka spårvagn på leden i fråga efter att Kronbergsstranden och Fiskehamnen byggts ut. Antalet cyklister och fotgängare väntas bli 3 000 per dygn. Projektet förbättrar avsevärt trafikförbindelserna till Högholmen.

04.11.2015

Kaj/15

Projektet beskrivs i sin helhet närmare i en bilaga till detta ärende och på internetadressen www.uuttahelsinkia.fi/kruunusillat.

Innehåll i och motivering till detaljplanen

Alternativa trafikformer och leder för kollektivtrafiken till Degerö har ingått i flera planer och undersökningar ända sedan 1999. Flera beslut som styr den fortsatta planeringen har också fattats. Nylands miljöcentral beslutade 24.6.2009 att förfarandet med miljökonsekvensbedömning skulle tillämpas. Förfarandet slutfördes 3.9.2014 i och med att stadsplaneringskontoret fick ett utlåtande i saken från kontaktmyndigheten.

Detaljplanen för en kollektivtrafikled till Kronbergsstranden baserar sig på utredningar, beslut och processen kring miljökonsekvensbedömningen, och den möjliggör första etappen i projektet, broar på avsnittet Fiskehamnen–Högholmen–Kronbergsstranden.

Beslut om alternativen för sträckningen i innerstaden fattas i samband med översiktsplaneringen för spårvägen, åren 2015–2016. Valet av sträckning påverkas bl.a. av beslutsfattandet om Helen Ab:s utvecklingsprogram och framtiden för Hanaholmens B-kraftverk.

Förslaget till detaljplan och detaljplaneändring strider inte mot de riksomfattande målen för områdesanvändningen eller mot generalplanen med rättsverkningar. I generalplanen ingår principer för en ny spårväg från innerstaden till Degerö. Förslaget strider inte heller mot delgeneralplanerna för Fiskehamnen och Kronbergsstranden. Detaljplanen bidrar till att stadens strategiska mål nås genom att andelen gång-, cykel- och kollektivtrafik blir större i trafiken i Helsingfors som helhet.

Konsekvenser av detaljplanen

Detaljplanen baserar sig huvudsakligen på utredningar gjorda i samband med miljökonsekvensbedömningen för alternativen för spårtrafiken till Degerö och på konsekvensbedömningar som utgör delar av denna. Konsekvenserna av detaljplanen framgår närmare av detaljplanebeskrivningen.

Genomförande och kostnader

En separat kostnadskalkyl upprättas för kostnaderna för projektet Kronbroarna i dess helhet i samband med att en projektplan utarbetas för Kronbroarna. Kostnadskalkylen föreläggs stadsfullmäktige samtidigt

som ett förslag till projektbeslut. Projektplanen blir klar före utgången av år 2015.

Det har preliminärt beräknats att investeringskostnaderna för det avsnitt av kollektivtrafikleden som ingår i detaljplaneområdet (Knekten–Kronbergsstranden) blir ca 170 mn euro exklusive moms. Kostnadskalkylen omfattar varken underhåll eller materielupphandling.

Planeringsfaser och tidigare beslut

Planläggningsarbetet inleddes på initiativ av staden själv.

Stadsplaneringsnämnden drog 2.6.2005 upp följande riktlinjer för planeringsprogrammet för en delgeneralplan för Kronbergsstranden: "Trafiken från området baserar sig på en sådan direkt spårväg för kollektivtrafik till Helsingforsudden som också betjänar det övriga Degerö. Kollektivtrafikleden byggs när utbyggnaden i området inleds, i början av 2010-talet. Leden stöder då en mobilitetskultur baserad på kollektivtrafik och gör det möjligt att planlägga området med fokus på kollektivtrafiken. Både ett broalternativ och ett tunnelalternativ utreds som alternativ för leden. Delgeneralplanen ska vara sådan att metrospar kan dras från centrum via Kronbergsstranden till Sandhamn."

Stadsplaneringsnämnden beslutade 17.6.2008 föreslå stadsstyrelsen att det som första etapp av spårvägen från Degerö skulle väljas en spårväg med tillhörande broar som går från Degerö via Högholmen, Sumparn och Kronohagen till centrum.

Stadsfullmäktige beslutade 12.11.2008 godkänna spårvägs- och broalternativet på avsnittet Degerö–Högholmen–Sumparn–Kronohagen som underlag för det fortsatta arbetet på en spårlösning för kollektivtrafiken till Degerö.

Stadsstyrelsen uppmanade 17.11.2008 i anslutning till verkställigheten av beslutet kollektivtrafiknämnden och stadsplaneringsnämnden att utarbeta projektplaner och behövliga detaljplaner med målet att spårvägen ska kunna anläggas under de första åren av utbyggnaden i Kronbergsstranden.

Stadsstyrelsen gav 16.9.2013 anvisningar för beredningen av en investeringsplan för tio år. I anvisningarna ingår i fråga om den fortsatta planeringen av Kronbergsbron att målet är att den ska börja byggas år 2017.

Enligt planeringsprinciperna för en delgeneralplan för Vårdö är målet att Vårdö ska anslutas till spårvägen på Kronbroarna. Stadsplaneringsnämnden godkände dessa principer 26.11.2013.

Detaljplanen baserar sig på det vinnande bidraget i planeringstävlingen för Kronbroarna, Gemma Regalis (WSP Finland). Tävligen hölls åren 2012–2013.

Växelvekan

Planlägningsarbetet inleddes på initiativ av staden själv. Deltagandet och växelverkan arrangerades i enlighet med programmet för deltagande och bedömning (bilaga till detaljplanebeskrivningen).

Ett öppet möte om detaljplanen ordnades 22.5.2014 i samband med ett öppet möte om miljökonsekvensbedömningen för de olika alternativen för spårtrafiken till Degerö. Programmet för deltagande och bedömning presenterades vid mötet, likaså utgångspunkterna och målen för detaljplanen.

Myndighetssamarbete

Ett nära samarbete bedrevs under detaljplaneberedningen med byggnadskontoret och Högholmens djurgård. Samarbete bedrevs också med stadskansliet, miljöcentralen, stadsmuseet, räddningsverket, idrottsverket, affärsverket trafikverket, dåvarande affärsverket Helsingfors Hamn, samkommunen Helsingforsregionens trafik, samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland. Ett myndighetssamråd hölls 22.9.2014 i enlighet med 66 § i markanvändnings- och bygglagen.

Utlåtandena från myndigheterna ingår i sammandrag i rapporten över växelverkan, och genmälena ingår där i sin helhet. En promemoria över myndighetssamrådet utgör bilaga. Utlåtandena från myndigheterna beaktades under planlägningsarbetet.

Åsikter

Sju skrivelser med åsikter kom in, och kritik mot projektet som helhet framförs i dem. En del av åsikterna gäller förhållandet mellan processen kring det vid tidpunkten i fråga pågående förfarandet med miljökonsekvensbedömning och processen kring detaljplaneberedningen: detaljplanläggningen anses ha blivit inledd för tidigt och borde ha väntat tills förfarandet med miljökonsekvensbedömning avslutats och resultaten blivit klara. Utredningarna förknippade med detaljplanegenomförandet anses vara otillräckliga i fråga om bl.a. miljön, invånarnas levnadsförhållanden,

landskapet, stadsbilden, den bebyggda kulturmiljön och Sveaborg som ett av världsarvsobjekten utsedda av Unesco. Bron anses snarast ha negativa konsekvenser för möjligheterna till rekreation och båtliv i närheten av detaljplaneområdet. Dessutom misstänks bron ha svag trafikkapacitet i förhållande till de höga kostnaderna.

Åsikterna beaktades på så sätt under planläggningsarbetet att detaljplanebeskrivningen kompletterades både med nya utredningar och i fråga om konsekvenserna av genomförandet. En stor mängd bildmaterial infördes för att konsekvenserna för landskapet och stadsbilden skulle bli lättare att förstå.

Förslaget till detaljplan och detaljplaneändring hölls offentligt framlagt 5.12.2014–12.1.2015.

Fyra anmärkningar framställdes mot förslaget. Dessutom kom det fem skrivelser vid andra tidpunkter än under den tid förslaget hölls framlagt. Utlåtanden om förslaget gavs av nämnden för allmänna arbeten, fastighetsnämnden, räddningsnämnden, miljöcentralen, direktionen för djurgården, direktionen för stadsmuseet, idrottsverket, affärsverket trafikverket, samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster, samkommunen Helsingforsregionens trafik, Helen Ab, Helen Elnät Ab, Helsingfors Hamn Ab, Trafikverket, Museiverket och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland.

Inga omröstningar förekom när nämnderna och direktionerna behandlade sina utlåtanden.

Anmärkningar

Anmärkningarna omfattar följande: Bron försämrar levnadsförhållandena för fåglar som häckar i området, särskilt när det gäller skären Länsmannen och Länsmanskan, och detaljplanen bör inte godkännas om det finns ett alternativ till byggande i det värdefulla fågelområdet eller om brosträckningen förblir densamma som i detaljplaneförslaget och alternativa skär inte byggts eller visserligen byggts men inte lockat till sig ett lika värdefullt häckande fågelbestånd. Kritik riktas mot att helhetslösningen för trafiken på kollektivtrafikleden till Degerö är halvfärdig, och bron betraktas som dyr i förhållande till fördelarna. Bron misstänks försämra kollektivtrafikförbindelserna för Degeröborna, och den som framställde anmärkningen i fråga vill att alternativ med färjetrafik ska undersökas ytterligare.

Det påtalas i anmärkningarna att detaljplanen inte uppfyller det krav i markanvändnings- och bygglagen som gäller en bra livsmiljö och att den strider mot generalplanen. Detaljplanen anses vara utarbetad utan hänsyn till den byggda kulturmiljön av riksintresse på Högholmen,

djurparken och djuren, Helsingforsparken och Sveaborg. Enligt anmärkningarna blir det när detaljplanen genomförs negativa konsekvenser för miljön i Kronohagen, på Tjärholmen och på Blåbärslandet, Helsingfors havsprofil, Kronbergsfjärdens landskapsmässiga och historiska värden, möjligheten att komma till Fiskehamnen sjövägen, strömningarna i havsområdena, fiskvägen i Vanda å och bottendjuren.

Skrivelser

De som skickade skrivelser lyfter fram de värdefulla fågelområdena och uppmanar stadsplaneringsnämnden att återremittera ärendet beträffande lösningen för vägen över Kronbergsfjärden. De vill att ärendet ska beredas på nytt och att rekommendationerna baserade på utredningen om fåglarna i området ska beaktas i det nya förslag som läggs fram. Nackdelarna med broarna landskaps- och miljömässigt och ekonomiskt sett tas också upp i skrivelserna, och fördelarna med broarna jämförs där med de beräknade fördelarna med färjetrafik.

Annat som betonas i skrivelserna är att en spårväg på broar förbättrar möjligheterna för invånarna i Kronbergsstranden, Fiskehamnen och Kronohagen att utnyttja kollektivtrafiken effektivt, minskar behovet av privatbilism, gör stadsbilden levande och främjar affärsverksamhet i bottenvåningarna i områdena.

Utlåtanden

Idrottsverket, miljöcentralen, Helsingfors Hamn Ab, Helen Ab och Helen Elnät Ab har ingenting att använda mot förslaget. Den fria höjden under bron tillfredsställer idrottsverket.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland, Museiverket och direktionen för stadsmuseet behandlar i sina utlåtanden projektets konsekvenser för de historiska, landskapsmässiga och kulturella värdena i området och för områdets betydelse som en del av Helsingfors identitet som en stad vid havet. Bron kommer att förändra landskapet betydligt särskilt när det gäller Kronbergsfjärden och Sumparsundet eftersom den blir ett helt nytt element i stadsbilden.

Museiverket anser att projektet inte hotar världsarvsobjektet Sveaborgs värden och att kulturarvsobjekten under vatten är beaktade som sig bör. Direktionen för stadsmuseet förhåller sig avvaktande till att kollektivtrafikleden till Kronbergsstranden byggs på broar. Den understryker att de förändringar som kollektivtrafikleden kräver vid Högholmen inte får försvaga kulturmiljöns värde.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland påpekar att detaljplanen främjar en samhällsstruktur baserad på spårtrafik, vilket är i överensstämmelse med de riksomfattande målen för områdesanvändningen. Detaljplanen bidrar vidare till att det uppstår ett trafiksystem som främjar kollektiv-, gång- och cykeltrafik. Den minskar också belastningen av metron på Brändö bro. Närings-, trafik- och miljöcentralen anser att kulturmiljöns värden är beaktade i tillräckligt hög grad i detaljplanebestämmelserna. Den tar dessutom upp sådant som har att göra med naturmiljön, med buller-, vibrations- och vindkonsekvenser och med bedömning av konsekvenser och kostnader för trafiksystemet.

Direktionen för djurgården anser att projektet Kronbroarna totalt sett har en positiv inverkan. Behoven på Högholmen fick komma fram på ett berömligt sätt under detaljplaneberedningen, och de beaktades när gränsen för detaljplaneområdet och för djurgårdsområdet inom detta bestämdes. Direktionen framhåller att kultur- och naturvärdena och skärgårdsnaturen i området bör bevaras när projektet genomförs, att konsekvenserna för djurparken är stora under byggfasen, att det behövs körvägar och parkeringsmöjligheter och att receptionsbyggnaden på Blåbärslandet ska ersättas med en nybyggnad på Högholmens norra strand.

Följande ingår i utlåtandena: Att bullret och vibrationerna från spårvagnstrafiken är störande bör beaktas i fortsättningen. Bullret och dammet bör minimeras särskilt under byggtiden. Det är problematiskt för helheten att sträckningen inte är färdigplanerad. Om bara en del av leden byggs krävs det tillfälliga trafiksystem och spårvägssträckningar, och hur dessa påverkar t.ex. energibehoven har inte undersökts.

Följande tas också upp i utlåtandena: underhållet av farleden under bron, frågan om huruvida öppningen har tillräckliga dimensioner, brokonstruktionernas och gatuområdets dimensioner, broarnas lämplighet för utryckningsfordon, sträckningarna för leden för cykeltrafik, trafiksäkerheten på bron och behovet av att ändra huvudlinjerna för vattentjänster.

Preciseringar önskas i vissa beteckningar och bestämmelser på detaljplanekartan. Utrymme för ett tillfälligt snöupplag bör reserveras på Mischas och Maschas plats på Högholmen.

De som gav utlåtanden tar dessutom upp positiva konsekvenser som broarna har för trafiken, stadsstrukturen och priset på tomtmark. Fastighetsnämnden anser att en broförbindelse är viktig och påpekar att den värdestegring som tillgängligheten för med sig inte kommer att synas till fyllt belopp i marknadsvärdet på bostadshusen förrän leden är

färdig. Värdestegringen beräknas vara 10–11 % i Gunillaberget och Borgströmsbacken och 13–14 % i Kronbergsstranden.

Utlåtandena har beaktats på så sätt att beteckningar och bestämmelser på detaljplanekartan har preciserats och detaljplanebeskrivningen korrigerats och kompletterats där detta varit nödvändigt. Justeringarna finns i sin helhet i detaljplanebeskrivningen och i bilagan Tehdyt muutokset.

Anmärkningarna, skrivelserna och utlåtandena ingår i sammandrag i rapporten över växelverkan, och gemälena ingår där i sin helhet.

Slutkommentarer

Förslaget gäller inte område i statens fastighetsregister.

Ett förfarande för ett markanvändningsavtal gäller för hela detaljplaneområdet eller för en del av området. Fastighetskontoret påpekar följande i ett utlåtande:

Staden äger mark- och vattenområdena i detaljplaneområdet frånsett ett litet område i Kronbergsstranden som är i privat ägo. Fastighetsväsendet kommer att förvärva de allmänna områdena i Kronbergsstranden för stadens räkning och, beträffande de av stadens förvaltningar i fråga föreslagna arrangemangen under den tid bron byggs, att träffa en överenskommelse med markägaren genom markanvändningsavtalet för detaljplaneområdet i Kronbergsstranden.

Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa rf har begärt ett skriftligt genmäle som visar att dess anmärkning blivit beaktad. Föreningen vill, med hänvisning till 94 § i markanvändnings- och byggförordningen, att ett meddelande om beslutet om godkännande av detaljplanen sänds till den utan dröjsmål.

Stadsplaneringsnämnden beslutade 11.11.2014 föreslå stadsstyrelsen att förslaget till detaljplan och detaljplaneändring nr 12305, daterat 4.11.2014, skulle godkännas. Nämnden kom i enlighet med ett motförslag som den godkänt enhälligt med en uppmaning om att det skulle undersökas vilka möjligheter det finns att kompensera de negativa konsekvenserna för fågelsamhällena exempelvis genom att konstgjorda skär byggs för att användas som nya häckningsplatser.

Stadsplaneringskontoret har låtit göra en separat utredning i saken och fogat den till detaljplanebeskrivningen.

De som gjort utredningen har sökt områden lämpliga som nya häckningsplatser i närheten av detaljplaneområdet, utrett

byggmöjligheterna och kostnaderna och bedömt hur skären påverkar fågelbeståndet, naturvärdena, båtlivet och landskapet.

Det har inte ansetts vara motiverat med detaljplanebestämmelser om att konstgjorda fågelskär ska byggas utanför detaljplaneområdet. Slutsatsen baserar sig på en preciserad bedömning över fågelskärens betydelse, på eventuella negativa konsekvenser, på osäkerhet om huruvida häckningen på de nuvarande skären upphör helt eller fortsätter som hittills och på de relativt höga kostnaderna för konstruktionerna. Om så önskas kan det i samband med att beslut fattas om brobygget beslutas att fågelbeståndet i området ska följas före och under byggtiden. När kollektivtrafikleden börjar bli färdig finns det då tack vare uppföljningsinformationen och andra omständigheter förutsättningar för att besluta att konstgjorda skär ska byggas, om det visar sig att häckningen blivit störd i hög grad.

Beslutsförslaget är i överensstämmelse med den av stadsplaneringsnämnden 12.5.2015 justerade framställningen. Nämnden fattade beslutet om framställningen enhälligt.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katri Erroll, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12305 kartta, päivätty 4.11.2014, muutettu 12.5.2015
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12305 selostus, päivätty 4.11.2014, muutettu 12.5.2015, päivitetty Kslk:n 12.5.2015 päätöksen mukaiseksi
- 3 Havainnekuva, 12.5.2015
- 4 Vuorovaikutusraportti 4.11.2014 liitteineen, täydennetty 12.5.2015
- 5 Tehdyt muutokset
- 6 Tilastotiedot
- 7 Kruunusillat -hankkeen esite
- 8 Osa päätöshistoriaa, Internet-versio

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

Utdrag

Utdrag

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kunnallisvalitus, yleiskaavan,

04.11.2015

Kaj/15

	asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Bilaga 1 Bilaga 2 Bilaga 3 Bilaga 4 Bilaga 5 Bilaga 6 Bilaga 7
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liikennevirasto	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Helen Oy	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Helen Sähköverkko Oy	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Helsingin Satama Oy	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Helsingin seudun ympäristöpalvelut- kuntayhtymä/Vesihuolto	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Muistutuksen tekijä	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

För kännedom

Ympäristölautakunta

Postadress
PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

04.11.2015

Kaj/15

Yleisten töiden lautakunta
Rakennuslautakunta
Pelastuslautakunta
Liikuntavirasto
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
Kiinteistölautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginmuseo
Eläintarhan johtokunta

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.10.2015 § 983

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) virkistys-, vesi- ja katualueiden, 42. kaupunginosan (Kulosaari) vesialueen, 49. kaupunginosan (Laajasalo) puisto-, lähivirkistys-, vesi- ja katualueen asemakaavan ja 10. kaupunginosan (Sörnäinen) vesi- ja satama-alueen, 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) eläintarha-alueen ja vesialueiden asemakaavan muutoksen 4.11.2014 päivätyn ja 12.5.2015 muutetun piirustuksen nro 12305 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

19.10.2015 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Esteelliset: Jussi Pajunen

Palautusehdotus:

Marcus Rantala: Palautetaan uuteen valmisteluun niin, että Kruunuvuorenrannan joukkoliikennetkaisu rakentuu muihin kestäviin ja taloudellisiin vaihtoehtoihin (esim. yhteysalusliikenne ja pikaraitiotie Herttoniemeen) kuin siltaratkaisuun.

Kannattaja: Arja Karhuvaara

Äänestys:

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Palautetaan uuteen valmisteluun niin että Kruunuvuorenrannan joukkoliikennetarkaisu rakentuu muihin kestäviin ja taloudellisiin vaihtoehtoihin (esim. yhteysalusliikenne ja pikaraitiotie Herttoniemeen) kuin siltatarkaisuun.

Jaa-äännet: 12

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Arja Karhuvaara, Mika Raatikainen, Marcus Rantala

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 12 - 3.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän esityksen.

12.10.2015 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.05.2015 § 141

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Ksv 4505_1, Finkensilta, Korkeasaari, Kruunuvuorensilta (karttaruudut 673498, 673499, 673500)

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle

- 4.11.2014 päivätyn ja 12.5.2015 muutetun 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) virkistys-, vesi- ja katualueiden, 42. kaupunginosan (Kulosaari) vesialueen, 49. kaupunginosan (Laajasalo) puisto-, lähivirkistys-, vesi- ja katualueen

Postadress

PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

asemakaavaehdotuksen ja 10. kaupunginosan (Sörnäinen) vesi- ja satama-alueen, 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) eläintarha-alueen ja vesialueiden asemakaavan muutosehdotuksen nro 12305 hyväksymistä ja etteivät tehdyt muistutukset, saapuneet kirjeet ja annetut lausunnot anna aiheita muihin toimenpiteisiin. Muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti esityslistan liitteestä ja kaavaselostuksesta

- ettei asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti

- antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevät vastaukset kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyihin muistutuksiin
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

11.11.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

04.11.2014 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Ulla Kuitunen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37293
ulla.kuitunen(a)hel.fi
Jouni Heinänen, vs. toimistopäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi
Sanna Ranki, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37146
sanna.ranki(a)hel.fi
Niko Setälä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37031
niko.setala(a)hel.fi
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 28.04.2015 § 38

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Lausunto

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon johtokunnan lausuntoa Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavan muutoksesta. Kaupunginmuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon.

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistavat kantakaupungin ja Laajasalon väliseen joukkoliikenneyhteyden toteuttamisen Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan välisellä osuudella. Alueella on merkittäviä historiallisia, maisemallisia ja kulttuurisia arvoja ja se on osa Helsingin merellistä identiteettiä. Kruunuvuorenselkä on yksi Helsingin maisemakuvan kannalta arvokkaimmista suurista avoimista tiloista. Se on lisäksi osa Helsingin historian kannalta tärkeää merenkulkuyhteyttä, Vantaanjoen suulle johtavaa väylää.

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa Sompasaari on merkitty tiivistettäväksi alueeksi ja Korkeasaari kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeäksi, valtakunnallisesti merkittäväksi alueeksi (Kansanpuistot Korkeasaari ja Seurasaari, RKY 2009). Helsingin Yleiskaava 2002:ssa alue on kaupunkipuistoa ja vesialuetta sekä kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokasta virkistysaluetta. Lisäksi alueen itäosa kuuluu Helsingin puistona kehitettävään alueeseen.

Eläintarha-alue ja Mieritzinrannan katualueen osaa koskevat asemakaavamääräykset sisältävät määräyksen arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön huomioimisesta. Varsinaiselle Korkeasaaren ja Palosaaren alueelle on tarkoitus valmistella erillinen asemakaava.

Sillat muuttavat merellistä maisemaa ja kaupunkikuvaa erityisesti Katajanokan, Kruununhaan, Tervasaaren ja pohjoisesta Mustikkamaan suunnilta tarkasteltuna. Kruunuvuoren sillan lähivaikutusalue ulottuu etelässä Suomenlinnan pohjoisrannalle asti, missä silta korkeine pyloneineen näkyy selvästi maisemassa. Voimakkaimmillaan vaikutus on Kulosaaresta ja Mustikkamaalta tarkasteltaessa.

Sillan vaatimat laaja-alaiset pengerrykset Korkeasaaren ranta-alueella tuottavat väistämättä maisemallisesti kielteisiä vaikutuksia Korkeasaaren, Palosaaren ja läheisen Mustikkamaan alueella. Johtokunta korostaa, että Korkeasaaren alueella joukkoliikenneyhteyden vaatimat muutokset eivät saa heikentää kulttuuriympäristön arvoa.

Kruunuvuorenselkä on historiallisesti tärkeä Helsingin merellinen liikenneväylä. Se on merellisen Helsingin tunnuskuva ja osa kansallismaisemaamme (Ympäristöministeriö 1992). Kruunuvuorenselän historia- ja maisema-arvot ovat huomattavia, silta tulee muuttamaan pysyvästi Helsingin edustan merellistä maisemaa ja

04.11.2015

Kaj/15

näkymiä merkittäväällä tavalla. Tämän vuoksi kaupunginmuseon johtokunta suhtautuu varauksellisesti Kruunuvuoren joukkoliikenneyhteyden toteuttamiseen silloilla.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 05.03.2015 § 108

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyttä koskevasta asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12305 seuraavan lausunnon:

Kiinteistölautakunta pitää tärkeänä Kruunuvuorenrannan siltayhteyttä alueen saavutettavuuden, rakentumisen ja tulevien tontinluovutusten kannalta. Yhteys antaa mahdollisuuden jatkaa raitiotieverkkoa tulevaisuudessa Vartiosaareen ja aina Rastilan saakka. Lisäksi kiinteistölautakunta pitää kaupungin puolella Hakaniemeä Kruunuhakaa parempana päätepisteenä, sillä Hakaniemi mahdollistaa siirtymisen metroverkkoon ja tulevaisuudessa Pissararadan myötä lähiliikenteeseen. Kaikissa vaihtoehdoissa sillan alikulkukorkeuden tulisi olla vähintään 7 metriä, jotta Hakaniemeä voidaan kehittää osana merellistä Helsinkiä vesiliikenteen solmukohtana.

Kaupunki on luovuttanut tähän mennessä Kruunuvuoren alueelta (Borgströminmäki, Gunillankallio, Haakoninlahti 1) noin 140 000 k-m² rakennusoikeutta pääosin säänneltyyn tuotantoon. Alueelta tulevaisuudessa luovutettavaksi tulevat alueet sijoittuvat Haakoninlahti 1 ja 2 kaava-alueelle sekä Hopealaakson, Koirasaaren ja Kruunuvuoren merellisiin osiin rantavyöhykkeelle. Alueelta luovutettavaksi tulevat alueet ovat suunnitellun siltayhteyden merkityksellisessä läheisyydessä. Tuleva tontinluovutus painottuu merellisten alueiden, rantavyöhykkeen osalta pääosin sääntelemättömään tuotantoon (noin 170 000 k-m²). Yhteensä edellä mainituilla kaava-alueilla on kokonaisuudessaan rakennusoikeutta noin 300 000 k-m². Kruunuvuoren osalta yksityiselle maanomistukselle

kaavoitetaan lisäksi rakennusoikeutta noin 45 000 k-m², joka toteutunee valtaosin sääntelemättömänä tuotantona.

Laaditun arvion perusteella raitiotieyhteyden vaikutus kiinteistöjen arvon nousuun perustuu alueen saavutettavuuden paranemiseen. Siltayhteyden hyöty realisoituu täysimääräisesti alueen asukkaille vasta yhteyden käyttöönoton yhteydessä, joten saavutettavuuden tuoma tonttimaan arvonnousu ei toteudu täysimääräisesti asuinrakennustonttien markkina-arvossa ennen kuin yhteys on valmis. Gunillankallion ja Borgströmin alueen keskimääräinen matka-aika keskustaan lyhenee noin 7 minuuttia, jolloin yhteyden vaikutuksen tontin arvonnousuun on arvioitu olevan noin 10 - 11 %, kun raitiotieyhteys on valmis. Kruunuvuorenrannan alueella (Haakoninlahti 1 ja 2, Hopealaakso, Koirasaaret, Stansvik) yhteyden tuoman arvon nousun on arvioitu olevan noin 13 - 14 %.

Kaupunki omistaa kaava-alueen maa- ja vesialueet lukuun ottamatta yksityisessä omistuksessa olevaa pientä aluetta Kruunuvuorenrannassa. Kiinteistötoimi tulee hankkimaan Kruunuvuorenrannan yleiset alueet kaupungin omistukseen ja sopimaan kaupungin hallintokuntien esittämät sillan rakentamiseen liittyvät työaikaiset järjestelyt maanomistajan kanssa Kruunuvuoren asemakaava-alueen maankäyttösopimuksessa.

Kiinteistölautakunnalla ei ole huomautettavaa itse asemakaavan muutosehdotuksen johdosta.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Pekka Saarinen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Liikuntavirasto 17.2.2015

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistavat kantakaupungin ja Laajasalon väliseen joukkoliikenneyhteyden toteuttamisen Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan välisellä osuudella.

Asemakaava ja asemakaavan muutosalue ulottuu kapeana nauhana tiiviisti rakennetun kantakaupungin itäreunalta Korkeasaaren eläintarhasaarten pohjoispuolitse Kruunuvuorenselän avoimelle

merialueelle. Alue kulkee luode-kaakko -suunnassa Kruunuvuorenselän pohjoisosan poikki ja päättyy Kruunuvuorenrantaan rakennettavan uuden asuinalueen länsireunalle. Merkittävä osa asemakaava-alueesta on vesialuetta.

Siltayhteys mahdollistaa Laajasaloon ja Santahaminaan uuden pelastusreitit ja siksi silta ja sen kannen pinta tulee toteuttaa siten, että se on liikennöitävissä hälytysajoneuvoilla.

Siltayhteyden kokonaispituus on noin 1165 metriä ja sen pylonin korkeus on noin 135 metriä. Sillan leveys on pääasiassa noin 15 metriä - pylonin kohdalla se levenee noin 19 metriin. Sillan kannen korkeustaso vaihtelee välillä noin + 8.50 ... + 23.50 metriä.

Liikuntavirasto on tyytyväinen esitettyihin sillan alituskorkeuksiin. Liikuntavirastolla ei ole huomautettavaa esitetystä joukkoliikenneyhteydestä.

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723
Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 27.01.2015 § 38

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistavat kantakaupungin ja Laajasalon välisen joukkoliikenne-, jalankulku- ja pyöräily-yhteyden toteuttamisen Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan välisellä osuudella.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosalue sijaitsee Sompasaaren salmessa, Korkeasaarella ja Kruunuvuorenselällä. Alue on Sörnäisten, Mustikkamaa-Korkeasaaren, Kulosaaren sekä Laajasalon kaupunginosissa. Alueeseen kuuluu vesialueen lisäksi nykyistä maa- aluetta Nihdissä, Korkeasaarella, Palosaarella ja Kruunuvuorenrannassa.

Tavoitteena on järjestää asukasmäärältään kasvavaan Laajasaloon sujuva, kilpailukykyinen ja viihtyisä joukkoliikenneyhteys edistämällä kestävää liikkumista lisäämällä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta Helsingin kokonaisliikenteestä.

Katualue Kruunuvuorenrannassa tulee olla leveämpi koilliseen päin, jotta mahdollistetaan katualueiden vapaampi suunnittelu sekä ranta-alueiden huolto. Kruunuvuoren asemakaava on valmistelun alkuvaiheessa eikä sen katuratkaisuja ole vielä päätetty lopullisesti. Kaava ei saa rajoittaa Kruunuvuoren kaavan suunnitteluratkaisuja.

Asemakaavamääräyksen b tulee mahdollistaa myös kaikkien muidenkin yleisten alueiden kuin ainoastaan sillan ylläpito, huolto ja rakenteet.

Kruunuvuorenrannassa jatkuva reitti on huomioitava kaavakartalla sillan eteläpuolelta pohjoispuolelle puistoalueelle.

Korkeasaaren sillan kaiteen läpinäkyvyys -merkintä (pp/h) tulee poistaa. Silta on olemassa oleva rakenne.

Tämän asemakaavan toteuttamisen kustannukset sisältyvät Kruunusillat -hankkeeseen, josta laaditaan hankesuunnitelman yhteydessä erillinen kustannuslaskenta. Se esitellään kaupunginvaltuustolle hankepäätösehdotuksen yhteydessä.

Yleisten töiden lautakunta katsoo, että Korkeasaaren tulevalle Mischan ja Maschan aukiolle tulee varata tilaa lumen välivarastoinnille.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (nro 12305) hyväksymistä edellä mainituin huomautuksin.

Käsittely

27.01.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Lisätään lausuntoehdotukseen seuraava uusi kymmenes kappale: "Yleisten töiden lautakunta katsoo, että Korkeasaaren tulevalle Mischan ja Maschan aukiolle tulee varata tilaa lumen välivarastoinnille."

20.01.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Ville Alajoki, projektinjohtaja, puhelin: 310 39848
ville.alajoki(a)hel.fi

Eila Suojala, projektinjohtaja, puhelin: 310 39786

04.11.2015

Kaj/15

eila.suojala(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 27.01.2015 § 29

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 26.1.2015

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 12305. Kruunuvuorenselälle, Korkeasaaren ja Sompasaaren salmeen on suunnitteilla uusi korkeatasoinen ja hyvän palvelutason joukkoliikenne- ja kevyen liikenteen yhteys. Asemakaavan tavoitteena on parantaa Kruunuvuorenrannan tavoitettavuutta ja mahdollistaa keskustan ja Laajasalon väliseen joukkoliikenneyhteyteen kuuluvan sillan toteuttaminen Kalasatamasta Kruunuvuorenrantaan.

Kruunusillat on kolmen sillan muodostama kokonaisuus, joista Finkensilta Nihdin ja Korkeasaaren välillä sekä Kruunuvuorensilta Korkeasaaren ja Kruunuvuorenrannan välillä sijoittuvat tämän asemakaavan alueelle. Kruunusillat on osa Helsingin keskustasta Laajasaloon suuntautuvaa raitiotieyhteyttä sekä kevyen liikenteen reittiä.

HKL:n kantana on, että raitiotiet omaavissa siltarakenteissa on huomioitava radan rakenteiden vaatima tila, geometriavaatimukset, radan kunnossapito- ja vaihtomahdollisuus. HKL muistuttaa, että raitiovaunun liikkumisesta aiheutuu runkomelua- ja tärinää sekä ilmamelua. Raitiotien yksityiskohtaisessa suunnittelussa silta-alueella turvallisuusnäkökohdat, kuten vaunun suistumisvaara ja eri

kulkumuotojen erottaminen, tulee myös huomioida. HKL tulee olemaan päävastuussa siltayhteyden toteuttamisessa. HKL osallistuu kaavan mahdollistaman sillan suunnitteluun aktiivisesti ja esitetty kaava ei aseta liikaa rajoitteita toimivan raitiotiesillan toteuttamiselle.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 20.01.2015 § 16

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyttä koskevasta asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro. 12305 seuraavan lausunnon:

Siltojen soveltuminen hälytysajoreitiksi ja pelastustoiminnan mahdollistaminen silloilla tulee varmistaa jatkosuunnittelussa erillisneuvotteluin.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Pekka Ronkainen, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 31031238
pekka.ronkainen(a)hel.fi

Eläintarhan johtokunta 11.12.2014 § 51

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Päätös

Eläintarhan johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Kruunusillat-hanke edellyttää Korkeasaaren eläintarhan pohjoisrannan kaavoitusta liikennealueeksi. Aiemmin eläintarhan hallinnassa ollut alue muuttuu julkiseksi alueeksi, mikä tuo mukanaan vaikutuksia mm logistiikkaan, kävijöiden saapumiseen eläintarhaan ja eläintarhan yleisen turvallisuuden ylläpitoon. Mustikkamaalla sijaitseva vastaanottorakennus on korvattava Korkeasaaren pohjoisrannalle sijoittuvalla uudella rakennuksella. Nykyinen vastaanottorakennus on

valmistunut 1999 ja olisi vielä käyttökelpoinen, joten Kruunusiltojen aiheuttama uudisrakentamisen tarve rasittaa eläintarhan rajallisia investointimäärärahoja.

Raitiovaunuliikenne aiheuttaa myös jonkin verran runkomelua, joka voi olla haitallista Palosaaren villieläinsairaalassa. Villieläinsairaalan ulkohäkkejä joudutaan todennäköisesti siirtämään suojaisampaan paikkaan.

Hanke muuttaa Korkeasaaren ja Palosaaren arvokasta kulttuuriympäristöä ja niiden maisemaa. Eläintarha-alueella on kaavamerkintää, jonka mukaan alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon Korkeasaaren ja Palosaaren kulttuurihistoriallisesti arvokas ympäristö. Korkeasaari toivoo, että myös sillan toteutuksessa huomioidaan kulttuuri- ja luonnonarvot ja säilytetään alueen saaristoluontoa niiltä osin kuin sitä on vielä olemassa.

Lintuluodoilla pesivien vesilintujen pesäpaikkojen suojeluun toivotaan kiinnitettävän huomiota esim. vaihtoehtoisten pesintämahdollisuuksien avulla. Keinotekoisien pesimäluotojen sijoituspaikan tulee olla mahdollisimman rauhallinen ja perustua lintujen tarpeisiin, eikä niitä ole tarpeen sijoittaa eläintarhan läheisyyteen.

Rakentamisvaiheen vaikutukset eläintarhan toimintaan ovat mittavat, joskin tilapäiset. Johtuen rakentamisen pituudesta voivat mahdollisten alentuneiden kävijämäärien taloudelliset vaikutukset olla merkittävät. Korkeasaari on auki vuoden jokaisena päivänä jouluaatto lukuun ottamatta ja erityisesti kävijämääriltään vähäisempiä talviaikoja on markkinoitu huomattavasti. Eläintarha edellyttää rakentamistavan mahdollistavan eläintarhan jatkuvan aukiolon yleisölle.

Rakentamisen aiheuttama melu ja pöly vaikeuttaa Karhulinnan alueen käyttöä ravintola- ja piknikalueena. Rakentamisalueen välittömässä läheisyydessä on eläimiä, joiden voidaan ajatella häiriintyvän toiminnasta ja tietyt lajit (mm vesilinnut) on siirrettävä pois alueelta. Siltojen valmistuttua häiriön oletetaan poistuvan.

Kaavan valmistelun aikana Korkeasaaren eläintarhan tarpeita on kuultu kiitettävästi ja ne on otettu huomioon kaava-alueen ja sen eläintarha-alueen rajan määrittelyssä. Julkiseksi alueeksi kaavoitettava liikennealue vähentää eläintarhan pinta-alaa, mutta toisaalta Palosaaren ja Korkeasaaren välisen poukaman täyttöalue tarjoaa uutta rakennusaluetta eläintarhan käyttöön.

Korkeasaaren eläintarhan näkee Kruunusillat-hankkeen kokonaisvaikutuksen eläintarhan toimintaan positiivisena. Kävijämäärien oletetaan selvästi lisääntyvän etenkin talvisaikaan

parantuneiden yhteyksien myötä. Sillalla liikennöivät kävijämäärät ovat mittavat ja eläintarha sijoittuu tulevaisuudessa suosituksen turistikäytin varrelle. Saavutettavuus ei kuitenkaan takaa suurta kävijämäärää vaan siihen vaikuttavat oleellisesti myös muut eläintarhan asiakaskokemusta lisäävät investoinnit. Korkeasaari huomioi siltahankkeen omissa rakentamisen ja toiminnan suunnitellussaan.

Raitionvaunusiltojen valmistuttua liikennöinti eläintarhaan tapahtunee pääsääntöisesti joukkoliikennettä käyttäen, mikä vähentää yksityisautoilua Mustikkamaan ja Kulosaaren alueella. Mustikkamaan ajoyhteys on kuitenkin tarpeen eläintarhan logistiikan hoitamiseksi. Kalasataman alueen pysäköintimahdollisuudet ovat jatkossa todennäköisesti myös eläintarhavieraiden käytössä, mikä voi vähentää Mustikkamaan pysäköintialueen tarvetta.

Käsittely

11.12.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että lausunnon viimeisestä virkkeestä poistetaan loppuosa sanan "hoitamiseksi" jälkeen ja lausunnon loppuun lisätään uusi virke:
Kalasataman alueen pysäköintimahdollisuudet ovat jatkossa todennäköisesti myös eläintarhavieraiden käytössä, mikä voi vähentää Mustikkamaan pysäköintialueen tarvetta.

Esittelijä

eläintarhan johtaja
Sanna Hellström

Lisätiedot

Kirsi Pynnönen-Oudman, intendentti, puhelin: 310 37882
kirsi.pynnönen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 25.6.2014

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 13.6.2014

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Kruunuvuorenrannan joukkoliikennedyhteyden asemakaavan muutoksesta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosalue sijaitsee Sompasaaren salmessa, Korkeasaarella ja Kruunuvuorenselällä. Alueeseen kuuluu vesialueen lisäksi nykyistä maa-aluetta Nihdissä, Korkeasaarella, Palosaarella ja Kruunuvuorenrannassa.

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistavat kantakaupungin ja Laajasalon väliseen joukkoliikenneyhteyden toteuttamisen Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan välisellä osuudella.

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa Sompasaari on merkitty tiivistettäväksi alueeksi ja Korkeasaari kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeäksi, valtakunnallisesti merkittäväksi alueeksi (RKY 2009).

Helsingin Yleiskaava 2002:ssa alue on kaupunkipuistoa ja vesialuetta sekä kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokasta virkistysaluetta. Lisäksi alueen itäosa kuuluu Helsingin puistona kehitettävään alueeseen.

Kalasataman (Sörnäistenranta-Hermanninranta) osayleiskaavassa alue on katualuetta, virkistysaluetta ja vesialuetta, jolle saa rakentaa sillan. Rantoja pitkin kulkee ulkoilureitti.

Kruunuvuorenrannan osayleiskaavassa suunnittelualueelle on merkitty ohjeellinen alueen osa, jolle saa rakentaa raitiotien.

Museon johtokunnan lausunnossa Kruunuvuorenrannan osayleiskaavaehdotuksesta (26.8.2008) johtokunta korosti mm. että, Laajasalon joukkoliikenteen järjestäminen raitiotieyhteytenä siltojen välityksellä (Kruunuhaka – Tervasaari – Sörnäinen – Korkeasaari – Laajasalo) aiheuttaisi erittäin suuria maisemallisia muutoksia Helsinginniemen itäisessä merellisessä ympäristössä. Kruunuvuorenselkä on historiallisesti tärkeä Helsingin merellinen liikenneväylä. Se on merellisen Helsingin tunnuskuva ja osa kansallismaisemaamme (Ympäristöministeriö 1992). Kruunuvuorenselän historia- ja maisema-arvot todettiin niin huomattaviksi, ettei johtokunta puoltanut siltavaihtoehtoa joukkoliikennevaihtoehtona, vaan esitti tutkittavaksi metrotunnelia ja erityisesti vesiliikennettä.

Asemakaavan luonnos

Asemakaava-alueella Korkeasaaren ranta-alue on puistomaista eläintarhan sisääntuloaluetta ja eläintarhan tukitoimintojen aluetta, Kruunuvuorenrannassa entisen öljysataman kallioista ranta-aluetta. Korkeasaaren rantaviiva on pääosin rantapengertä, mutta läntinen osa ja Palosaaren pohjoisranta täyttämätöntä luonnonmukaista rantaviivaa.

Korkeasaari on RKY-2009- kohde. Sen alueella tehtävät muutokset eivät saa vaarantaa kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Sillan vaatimat laaja-alaiset pengerrykset Korkeasaaren ranta-alueella tuottavat maisemallisesti kielteisiä vaikutuksia Korkeasaaren ja läheisen Mustikkamaan alueella.

Asemakaavan luonnoksessa Eläintarha-alueelle (VE) saadaan rakentaa tarhausrakennuksia, niitä palvelevia huoltotiloja, yleisöpalvelutiloja ja välttämättömät asunnot. Korkeasaaren nykyisen rantaviivan, Palosaaren ja sille johtavan kannaksen ja joukkoliikenneyhteyden penkereen väliin jäävä vesialue osoitetaan asemakaavassa alueeksi, jolle voidaan laajentaa eläintarhan aluetta. Kaupunginmuseo korostaa, että kaavamääräyksessä tulee mainita, että Korkeasaari on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, RKY-2009 –alue. Lisäksi kaavamääräyksessä tulee edellyttää eläintarhan toimintoihin liittyviltä uudisrakennuksilta laadukasta ja alueen ominaispiirteet huomioon ottavaa suunnittelua.

(W-1) on vesialue, jolle saa rakentaa Korkeasaaren ja Kruunuvuoren välisen joukkoliikennesillan. Kaavamerkinnän määräysosa on puutteellinen. Kruunuvuorenselän maisemalliset ja kulttuurihistorialliset arvot tulee tuoda määräyksessä esiin, samoin Korkeasaaren RKY-2009 –status. Myös sillan arkkitehtuurin laadusta on annettava määräyksiä.

(W-2) on vesialue, jolle saa rakentaa ilmeeltään keveän ja rakenteiltaan huolellisesti viimeistellyn joukkoliikennesillan Nihdin ja Korkeasaaren väliselle alueelle. Määräyksessä todetaan, että sillan suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota leikkausprofiiliin, kaiteiden ulkonäköön. Sillan vapaa-aukon tulee 20 metrin matkalla olla vähintään 7 metriä. Määräyksessä tulee käydä ilmi Korkeasaaren RKY-2009 status.

Maisema ja kaupunkikuva muuttuvat merkittäväällä tavalla, jos sillat rakennetaan. Nihdin ja Korkeasaaren välinen silta muuttaa merellistä maisemaa ja kaupunkikuvaa erityisesti Katajanokan, Kruununhaan, Tervasaaren ja pohjoisesta Mustikkamaan suunnilta tarkasteltuna. Korkeasaaren ja Kruunuvuorenrannan välisellä sillalla on huomattavan suuri vaikutus kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävään merelliseen maisemaan. Yva-selostuksessa Kruunuvuorenselän ylittävän sillan välittömän vaikutusalueen laajuus on todettu. Sillan lähivaikutusalue ulottuu etelässä Suomenlinnan pohjoisrannalle asti, missä silta näkyy selvästi maisemassa. Voimakkaimmillaan vaikutus on Kulosaaresta ja Mustikkamaalta tarkasteltaessa.

Kaupunginmuseon johtokunta antoi lausunnon Laajasalon raideliikenteen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 27.5.2014. Lausunnossa todetaan mm. että arviointiselostuksesta käy hyvin ilmi, että kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen näkökulmasta vesiliikenne- ja tunnelissa kulkeva metro-vaihtoehtojen vaikutukset ovat vähiten haitalliset.

Kaupunginmuseo pitää Kruunuvuoren joukkoliikenneyhteyden toteuttamista silloilla kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta ongelmallisena ja näin ollen suhtautuu varauksellisesti asemakaavan muutokseen.

Vedenalaisesta arkeologisesta perinnöstä lausuu Museovirasto.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Rakennusvirasto 9.6.2014

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt rakennusvirastolta lausuntoa Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta.

Kaavan tavoitteena on parantaa Kruunuvuorenrannan tavoitettavuutta ja mahdollistaa keskustan ja Laajasalon väliseen joukkoliikenneyhteyteen kuuluvan sillan toteuttaminen Kalasatamasta Kruunuvuorenrantaan. Suunnittelualueeseen kuuluu myös Korkeasaaren pohjoisosaan rakennettava raitiovaunuille sekä jalankulkijoille ja pyöräilijöille varattu uusi katualue.

Lausunto

Rakennusvirasto toteaa sillan yleis- ja hankesuunnittelun olevan käynnissä. Siltayhteys otetaan huomioon nyt käynnissä olevassa Nihdin, Korkeasaaren ja Kruunuvuorenrannan alueiden suunnittelussa. Kadun rakentaminen Korkeasaarella edellyttää täyttöjä.

Kruunuvuoren asemakaava on valmistelun alkuvaiheessa eikä sen katuratkaisuja ole vielä päätetty lopullisesti. Kaavan katualueen tulee olla riittävän laaja, jotta se ei rajoita Kruunuvuoren alueen erilaisia vaihtoehtoisia katujen sijoittamisratkaisuja.

Rakennusvirasto korostaa, että kaava tulee laatia siten, että sillan rakentaminen on mahdollista ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista. Kaavaluonnoksessa sillalle varattu tila on liian kapea ja mahdollisesti joiltakin osin väärässä sijainnissa, sillä sillan lopullinen ja tarkka sijainti tässä paikassa selviää vasta suunnittelun edettyä riittävästi. Kaava-alueen rajausta tulee laajentaa niin, että varauksen kokonaisleveys W-1-alueella on vähintään 100 metriä.

Kaavaluonnoksessa varaus katutilaksi ei ole Kruunuvuorenrannan päässä tämän hetken suunnitelman geometrian mukainen. Se on myös liian kapea ja sijainnee liian pohjoisessa. Tilavarauksen tulee mahdollistaa sillan, kadun ja kunnallistekniikan kaikkien rakenteiden mahtuminen kaava-alueelle. Silta- ja katuratkaisut tulevat suunnittelun edetessä vielä tarkentumaan, joten asemakaava ei saa rajoittaa rakenteiden mahtumista kaava-alueelle tai sulkea pois sillan ja kadun linjauksiin tulevia täsmennyksiä. Sillan rakentamisen vaatima työtila tulee varata kallioseinämän suuntaan. Rakennusvirasto toteaa, jotta hanke olisi toteutettavissa, tulee Kruunuvuorenrannan päässä katualueen varauksen eteläreunan jatkua W-1-alueen eteläreunaa pitkin samansuuntaisena aina tämän varauksen loppuun saakka.

Korkeasaarella kaava-alueen rajausta pohjoiseen päin tulee osoittaa kaavaluonnoksessa esitettyä laajempaan ja sallivampaan tilavarauksena, jotta se mahdollistaa kadun ja aukion sekä rantaviivan jatkosuunnittelussa tapahtuvat tarkennukset.

Rakennusvirasto esittää, että asemakaavamääräyksissä vesialue W-1:n ja vesialue W-2:n kohdalla maininta joukkoliikennesillasta muutetaan muotoon silta, koska liikenneratkaisusta ei ole vielä tällä hetkellä päätöstä.

W-1 ja W-2-asemakaavamääräykset lienevät keskenään osittain väärin päin kaavaluonnoksessa.

Kaavaluonnoksen ja lausuttavan aineiston mukana olevan havainnekuvan välillä on ristiriita VE-alueella. Havainnekuva lienee paikallaan tarkistaa yhteneväksi kaavakartan kanssa.

Tässä vaiheessa rakennusvirasto ei ota kantaa rakentamiskustannuksiin, sillä monet hankkeen kustannuksista on vielä vaikeasti arvioitavissa tai ne muuttuvat yhdessä suunnitteluratkaisuiden kanssa.

Lisätietojen antajat ja tarvittaessa muut rakennusviraston asiantuntijat osallistuvat viraston edustajina asemakaavan laadintaan.

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640

birgitta.rossing(a)hel.fi
Silja Savolainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.savolainen(a)hel.fi
Ville Alajoki, projektinjohtaja, puhelin: 310 39848
ville.alajoki(a)hel.fi
Eila Suojala, projektinjohtaja, puhelin: 310 39786
eila.suojala(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitos 6.6.2014

HEL 2014-001848 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston kirje

Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden tarkoituksena on parantaa Kruunuvuorenrannan tavoitettavuutta ja mahdollistaa Helsingin keskustan ja Laajasalon välisen joukkoliikenneyhteyteen kuuluvan sillan toteuttaminen Kalasatamasta Kruunuvuorenrantaan.

Nyt nähtävillä oleva asemakaavaluonnos koskee keskustaan johtavan joukkoliikennetarkaisun ensimmäistä vaihetta. Toinen vaihe liittanee Kalasataman Helsingin keskusta-alueeseen Sompasaaren Nihdin kautta, jolloin se kulkee Hanasaaren johtavan meriväylän poikki.

Kruunuvuorenrannan joukkoliikennetarkaisua tuleekin tarkastella kokonaisuutena ja siinä on otettava erityisesti huomioon Hanasaaren hiilivoimalaan kulkeva meriväylä ja sitä käyttävät hiililaivat, mikäli Hanasaaren voimala jatkaa toimintaansa, sekä muu vesiliikenne.

Edellä esitettyyn viitaten Helsingin Satamalla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnokseen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Lisätiedot

Satu Lehtonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: +358931033527
satu.lehtonen(a)hel.fi